

SOUHRN HLAVNÍCH POZNATKŮ

Demografický vývoj

- Na území Ústeckého kraje žilo ke konci roku 2013 celkem 825 120 osob. Meziroční pokles o 1,6 tis. osob byl ovlivněn jak přirozeným úbytkem, tak záporným migračním saldem. Nadále pokračuje pokles kladného salda zahraniční migrace.
- Porodnost v Ústeckém kraji má klesající tendenci. V roce 2013 byla v mezikrajovém srovnání šestá nejnižší.
- Podíl narozených mimo manželství stále roste, dosahuje již více než 59 % a je druhý nejvyšší po Karlovarském kraji.
- Od roku 2010 pokračuje příznivý vývoj kojenecké i novorozenecké úmrtnosti.
- Pokračoval trend odkládání mateřství do pozdějšího věku, mateřství se rovnoměrněji rozložilo mezi 20. až 35. rok věku ženy.
- Vzhledem k mladší věkové struktuře obyvatelstva kraje je srovnání úhrnné plodnosti s republikovým průměrem příznivé. Krajská hodnota je šestá nejvyšší mezi kraji.
- Pozvolný pokles potratovosti, přesto stále nejvyšší v mezikrajovém srovnání.
- Naděje dožití se zvyšuje rychleji u mužů, stále je však nižší než u žen.
- Nejčastější příčiny úmrtí v kraji beze změny – zůstávají jimi selhání oběhové soustavy a novotvary.
- Historicky nejnižší sňatečnost v kraji, zůstává i nadále pod úrovní ČR. Rozvodovost v roce 2013 osmá nejnižší mezi kraji.
- Pro kraj zůstává typická příznivější věková skladba obyvatelstva, nízký průměrný věk v kraji i příznivé relace základních věkových skupin.

Sociální vývoj

- V kategorii pracovní síly (dle VŠPS) vzrostl počet zaměstnaných při současném poklesu nezaměstnaných. Již druhým rokem se zvýšil počet obyvatel starších 15 let, tedy potencionální zdroj pracovní síly.
- U počtu ekonomicky neaktivních se zvýšil podíl důchodců při meziročním poklesu podílu studentů.
- Pokles podílu zaměstnanosti v průmyslu a stavebnictví, nárůst podílu zaměstnaných v zemědělství a ve službách.
- Míra zaměstnanosti v kraji je, i přes meziroční nárůst, stále pod celorepublikovou úrovní.
- Meziroční růst míry ekonomické aktivity, jak celkové, tak u obou pohlaví.
- Obecná míra nezaměstnanosti v kraji meziročně poklesla, hodnota je třetí nejhorší mezi kraji.
- Počet evidovaných uchazečů o práci dle MPSV se meziročně zvýšil a byl druhý nejvyšší od roku 2005.
- Nárůst podílu nezaměstnaných osob, hodnota je dlouhodobě nejvyšší mezi kraji.
- Pozitivním jevem je meziroční nárůst volných pracovních míst, což se odrazilo v poklesu počtu uchazečů na 1 volné místo.
- Rozdíl mezi průměrným výdělkem mužů a žen nižší než na úrovni ČR.
- Rychlejší tempo růstu počtu příjemců předčasných důchodů.
- Vysoké počty dětí v předškolních zařízeních z minulých let se již pomalu posouvají do základních škol. Počet studentů na vysokých školách v kraji se v posledních dvou letech snižoval.
- Trvale vysoká kriminalita, objasněnost meziročně vzrostla.
- Růst dopravní nehodovosti v letech 2012 a 2013, nižší počet usmrcených osob.

Ekonomický vývoj

- HDP v Ústeckém kraji měl po celou dobu (na rozdíl od ostatních krajů) mírně rostoucí tendenci, i když v posledních třech letech se meziroční růst zmínil a v roce 2010 došlo téměř ke stagnaci. Ve struktuře hrubé přidané hodnoty (HPH) mají rozhodující podíl výrobní odvětví.
- V roce 2010 došlo k nejvyššímu meziročnímu nárůstu tvorby hrubého fixního kapitálu mezi kraji.
- V roce 2009 byla zemědělská produkce na hektar zemědělské půdy v kraji nejnižší za posledních 5 let, v roce 2010 došlo k mírnému nárůstu. Zemědělská produkce v absolutním vyjádření byla však v roce 2010 nejnižší za posledních 5 let, a to v důsledku výpadku živočišné výroby, který nepokryla jako v ostatních krajích vyšší rostlinná produkce. Pokles byl jediný v republice.
- V roce 2011 vzrostly tržby velkých průmyslových podniků nad úroveň roku 2008. Meziroční nárůst zaznamenal rovněž počet pracovníků i výše průměrné mzdy. Rekordní úroveň dosáhla v kraji produktivita práce a byla již druhým rokem nejvyšší mezi kraji.
- V Ústeckém kraji (obdobně jako ve většině krajů) pokračoval pokles základní stavební výroby (ZSV) v podnicích se sídlem v Ústeckém kraji (s 50 a více zaměstnanci). Byl doprovázen snížením počtu pracovníků a rovněž poklesem průměrné mzdy. Produktivita práce ze ZSV byla v kraji i přes mírný meziroční pokles nad republikovou úroveň a byla druhá nejvyšší mezi kraji.
- I v roce 2011 pokračoval v kraji pokles počtu nově zahájených bytů, a to jak u bytových domů, v domovech - penzionech a domovech pro seniory, tak i u bytů v rodinných domech.
- Ústecký kraj byl v roce 2011 jediným krajem, kde došlo k meziročnímu nárůstu počtu dokončených bytů. I přes tento pozitivní vývoj zůstává relativní ukazatel - počet dokončených bytů na tisíc obyvatel kraje dlouhodobě nejnižší v porovnání s ostatními kraji i s republikovým průměrem.
- V roce 2011 došlo k oživení v cestovní oblasti i v Ústeckém kraji. Meziročně vzrostl jak počet hostů, tak kapacita hromadných ubytovacích zařízení.

Životní prostředí

- Výměra orné půdy má dlouhodobě sestupnou tendenci, a to zejména ve prospěch trvalých travních porostů.
- Pokračuje růst počtu ekologických zemědělců i podíl ekologicky obhospodařované půdy zejména v oblastech s intenzivnějším využíváním zemědělsky méně vhodných ploch (např. v podhorských oblastech).
- Dlouhodobě klesá specifické množství vody fakturované domácnostem.
- Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci v kraji se v roce 2011 zvýšil stejně jako podíl napojených obydlí na kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod.
- Meziročně poklesl podíl čištěných odpadních vod.
- Ústecký kraj je největším znečišťovatelem (REZZO 1-4) měrných emisí SO₂ mezi kraji, průměr ČR převyšuje více než 5krát. Z hlediska emisí NO_x překračuje dlouhodobě více než 3,5krát republikový průměr, mezi kraji zaujímá po Hl. m. Praze druhou nejhorší pozici.
- Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele meziročně (2010/2009) poklesla na 307 kg za rok a po dlouhé době se dostala pod průměr ČR.
- Množství odděleně sbíraných složek komunálního odpadu v kraji meziročně (2010/2009) vzrostlo a kraj si tak vylepšil pozici a posunul se z poslední příčky na desátou.